

Erindringer fra Ringe Hotel i trediverne

Bent Karlsen

Dengang var Ringe Hotel et aktieselskab og hed Ringe Hotel og Højskolethjem. I det nævnte tidsrum var der to bestyrelser. Det var søstrene Karen og Maren Noe. De havde fordelt opgaverne mellem sig, så Karen stod for det øverste — restaurant og sal, mens Maren stod for det nederste, nemlig alt i køkkenet.

De var et par strenge damer, men også meget menneskelige, og det kunne mærkes på den store stab af medarbejdere. De blev der altid i længere tid.

Lidt om hvordan hotellet så ud dengang. Den nuværende salfløj var med scene og bagtil — mod øst — en højere afdeling, kaldet højenloft. Den største forandring i denne fløj i det omtalte tidsrum skete sidst i trediverne. Da blev der hugget vindueshuller i kælderen. Det foregik med hammer og mejsel, og derefter blev der gravet ned ved grunden og støbt ekstra grund. Bagefter blev jorden gravet ud gennem vindueshullerne, et arbejde, der krævede sin mand. I hele salen og på scenen blev der lagt

Parti fra Ringe.

Ringe Hotel og Højskolethjem 1920

Maren Noe

Karen Noe

et flot parketgulv.

Ud mod Algade var der to stentrapper, der førte op til hotellet. De var godt to meter brede og en halv snes trin høje. Mellem trapperne var der en terrasse, hvor der om sommeren var borde, stole og parasoller. Her kunne folk sidde og drikke kaffe og øl. Den sydlige trappe førte op til salen og restauranten, den nordlige til spisestue, dagligstue, havestue og til den såkaldte slyngelstue. Mod nord var der en stor port, der førte ind til laden.

I det følgende vil jeg fortælle lidt om, hvad salen blev brugt til dengang. Der var navnlig de store baller om lørdagen. De største var nok V.U. ballerne. Da var både selve salen, men også scenen og højenloft fyldt af danseglad ungdom. Dengang var der

også noget, der hed andespil. Op til Mortens-aften var der spil næsten hver aften i 14 dage. Der var næsten ikke en forening i Ringe, som ikke holdt andespil. Hvert år i januar holdt Handværker- og Industriforeningen sin vinterfest med spisning osv., og så var der alt, hvad der kunne være i salen. En anden tilbagevendende begivenhed hver vinter var gymnastikforeningens dilettantforestillinger.

I november havde man den årlige fjerkræudstilling. Det var et stort arrangement, der fyldte sal, scene og højenloft. Foruden fjerkræ var der udstillinger af rugemaskiner og forskellige slags foder til fjerkræ. Denne udstilling varede i tre dage.

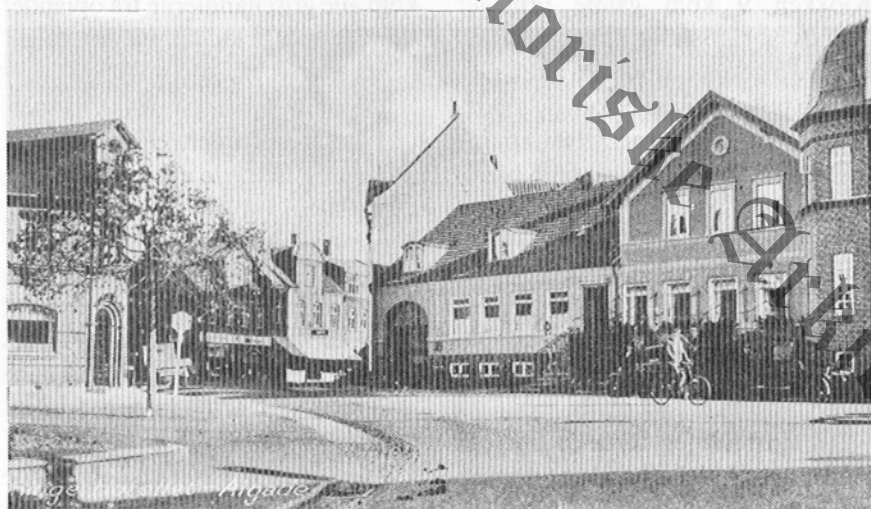
Jeg mindes også mange sjove begivenheder fra den tid. Hver vinter

kom harmonikavirtuoserne Gellin & Borgstrøm. De medbragte hvert år et trækplaster. Jeg kan bl.a. huske Olga Svendsen, Osvald Helmuth og Hans V. Pedersen. Et år havde de Børge Rosenbaum — senere Victor Borge — med. Om eftermiddagen hørte jeg en livlig diskussion mellem ham og Karen Noe. Børge Rosenbaum ville ikke spille på det klaver, som fru musikdirektør Sørensen spillede på til lørdagsballerne. Han ville have det fine klaver i havestuen, og Karen Noe måtte bøje sig. Men hun var ved at få et chok, da Børge Rosenbaum under forestillingen efterhånden som han satte tempoet op begyndte at skille klaveret ad. Men da han havde nået crescendoet, og tempoet sagtnedes, fik han det da samlet igen. Det var en meget stor oplevelse.

Et andet stort arrangement, som jeg tydeligt husker, var Ringe Andelsmejeris 50-års jubilæum i 1937. Der var så mange spisende deltagere, at hele salen, scenen og højloft samt et stort telt i gården var sat til.

Når man skriver om restaurationslivet, må man også nævne servitricerne. Der var Gunhild, Karen også kaldet Moster og senere fru Kyhl, også kaldet Tulle. Med en lang arbejdsdag klarede de det hele, og de var ledere for de løst ansatte, når der var store fester på hotellet.

Til daglig var det mest i »slyngelstuen«, der var liv. Hver formiddag var der mange gæster, mest byens folk, som samledes hos »Lillefar«, staldforpagter Hans Jensen. Hver lørdag var der grisemarked i hotel-

Ringe Hotel ca. 1960

gården, og så var der rigtig liv i »slyn-
gelstuen«. I spisestuen var der flere
faste pensionærer, som spiste hver
dag.

I køkkenet var der i mange år en
kokkepige, der hed Gusta Davidsen.
Hun havde i det daglige to køkkenpi-
ger under sig. Jeg har mange gange
spist min middag ved det store bord i
køkkenet. Foruden køkkenpersona-
let var der også to stuepiger, og vi var
alle som en stor familie. Når vi var
over spisetid om aftenen, og der var
faldet ro over hotellet, herskede der
en hyggelig stemning ved det store
bord i køkkenet. Selv om det var fyr-
aften for nogle af pigerne, var de fle-
ste samlet om bordet. Der blev strik-
ket, syet og repareret tøj, og vi snak-
kede og sang, og det kunne ske, at der
faldt en 10-øres kage af til kaffen.
Klokken 9 kom gamle urmager
Frandsen. Han skulle lige sige godnat
og give pigerne et knus. En aften sag-
de han farvel til hver enkelt og sagde,
at nu kom han ikke mere. Han spurg-
te mig, om jeg ville følge ham hjem,
og få dage efter døde han.

Når der var store fester, blev der
indkaldt ekstra mandskab også en
kokekone. Så var der travlhed, men
jeg fik først rigtig travlt, når der skulle
vaskes op, og så var det min opgave at
sætte porcelænet på plads.

Til sidst vil jeg fortælle lidt om
laden, hvor Lillefar havde sit domæ-
ne. En stor port førte ind til laden.
Langs siderne var der krybber til

heste, men til daglig stod der en mas-
se bukke med velpudset seletøj. Det
var noget, som Lillefar købte brugt,
fik det repareret og solgte det med
stor fortjeneste. Oppe i enden af
laden stod der gerne flere hestekøre-
tøjer såsom jumber, ponyvogne,
kareter o.l. Dem købte han også mere
eller mindre defekte, reparerede dem
og lakerede dem, så de stod som nye.

For enden af laden var der en stald,
hvor Lillefars egen hest stod. Den
brugte han til lettere kørsel for hotel-
let. I stalden stod også Niels Juls hest.
Niels Jul var æghandler, men kørte
også gadeaffald om lørdagen. I en
anden stald under højenloft havde
Lillefar gerne 3-4 grise gående til eget
forbrug.

I min barndom var der grisemar-
ked hver lørdag i hotelgården. Så
kom alle grisehandlerne fra oplandet
samt en masse landmænd, og så gik
handelen livligt.

December var en travl tid. Så solg-
te Lillefar juletræer. Han tog selv i
skoven og fækkede alle træerne. Jeg
var tit med og hjalp til med at slæbe
træerne ud til alfar vej. Det var en stor
dag. Lillefar havde monopol på han-
del med juletræer, og ved hver handel
var hans omkvæd, at der ikke fandtes
pænere træ i Ringe. Jeg tjente mange
skillinger ved at bære træer ud til
kunderne.

Der var også travlt i laden ved de
store fester. Så kom de unge menne-
sker på cykler, og de skulle anbringes

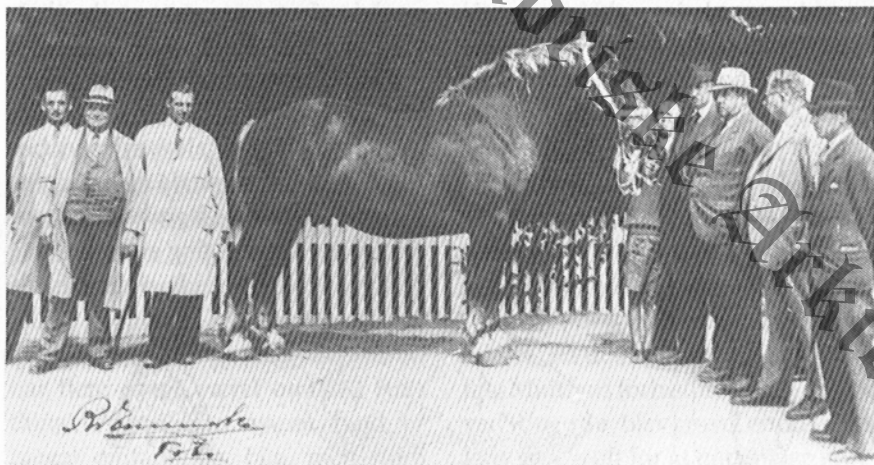
i laden. Der var gerne mellem tre og fire hundrede cykler, så der var travlt ved otte-tiden, når ballet begyndte. Men når ballet var i gang, blev der ro i laden, og så overtog jeg bevogtningen af cyklerne.

I kælderen under »slyngelstuen« var der et værelse, hvor der boede en hotelkarl, som også var lillebilchauffør for Lillefar. Her fordrev man tiden med kortspil — l'hombre. Deltagerne var Lillefar, min far, træskomager Karlsen, urmager Frandsen samt Hans Henrik. Han var forsikringsmand og var også chauffør for Frandsen, når denne var ude at købe grise op. Fra værelset var der en dør ud til køkkenet, og når klokken nærmede sig midnat, kom Gusta med håndmadder — dog uden drikkevarer — og når de var fortæret, og

ballet var ved at være færdigt, blev der travlhed igen med at udlevere cyklerne til de rette ejermænd.

Da Hitler kom til magten i Tyskland i 1933, bestemte han bl.a., at kun én mand måtte indføre heste til værnemagten. Han havde så opkøbere rundt om i Danmark, og her var det hestehandler Marius Larsen i Brangstrup. Cirka en gang i kvartalet var der opkøb, og så blev hele laden fyldt med heste. Hestene måtte ikke have lang hale, så de, der havde det, skulle kuperes, det vil sige, at det meste af halen skulle skæres af. Når det var sket, blev halestumpen brændt med gloende jern. Det lugtede ikke godt, og jeg mindes det endnu med ubehag.

Ja, det var så nogle af mine erindringer fra Ringe Hotel i trediverne.

Opkøb af hest nr. 7000. Ved hovedet af hesten Marius Larsen og hans søn, Jens. Til højre vurderingsmænd, til venstre dyrlæger.